

KÚRIA

Bhar.I.783/2014/3.szám

A Kúria Budapesten, a 2014. év szeptember hó 16. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt folyamatban lévő büntetőügyben a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség által benyújtott másodfellebbezést elbírálv a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.35/2013/4. számú ítéletét helybenhagyja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A rendőr törzsőrmester vádlottat a Győri Törvényszék Katonai Tanácsa a 2013. február 25. napján meghozott KB.II.33/2012/13. számú ítéletében bűnösnek mondta ki 2 rendbeli, az 1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért őt egy évre próbára bocsátotta.

Az első fokú ítélet ellen az ügyész a vádlott terhére pénzbüntetés kiszabása, míg a vádlott és védője a vádlott felmentése érdekében fellebbezést jelentett be.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az első fokú határozatot a 2014. február 28. napján meghozott 6.Kbf.35/2013/4. számú ítéletével megváltoztatta, és a vádlottat a terhére megállapított, folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségének vádja alól büncselekmény hiányában felmentette.

A másodfokú bíróság ítélete ellen a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség jelentett be fellebbezést a vádlott felmentése miatt, a másodfokú határozat megváltoztatása, a vádlott bűnösségének megállapítása és vele szemben pénzbüntetés kiszabása érdekében.

A Legfőbb Ügyészség az ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Álláspontja szerint a vádlott magatartását mindkét esetben a szolgálat ellátására vonatkozó szabályok figyelmen kívül hagyása, a mulasztása következményeibe való belenyugvás jellemezte, ezért a másodfokú bíróság a büntető anyagi jogszabályok téves alkalmazása miatt hozott felmentő rendelkezést. Megítélése szerint megállapítható a folytatólagos elkövetést megalapozó egységes akaratelhatározás is, ezért arra tett indítványt, hogy a Kúria a megállapított tényállás kisebb kiegészítése mellett mondja ki a rendőr törzsőrmester vádlott bűnösségét, cselekményeit az 1978. évi IV. törvény helyett - a Btk. 2. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel - minősítse a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint büntetendő, folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségének, és szabjon ki vele szemben a Btk. 33. § (4) bekezdésére figyelemmel az 50. § (1) bekezdés alkalmazásával pénzbüntetést (BF.760/2014.).

A Kúria mint harmadfokú bíróság az ügyészi másodfellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet a Be. 387. § (1) bekezdésére figyelemmel az azt megelőző első és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az eljáró bíróságok az eljárási törvény rendelkezéseinek betartásával folytatták le az eljárást.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást megalapozottnak találta és eljárásában irányadónak tekintette.

Ez a bizonyítékok indokolt mérlegelésével megállapított tényállás a Kúria álláspontja szerint is hiánytalan, összhangban áll az iratok tartalmával, téves ténybeli következtetést sem tartalmaz, ezért az - a másodfellebbezésben kifejtettekkel szemben - a Be. 388. § (1) bekezdésére figyelemmel a harmadfokú eljárásban is irányadó.

A Legfőbb Ügyészség által indítványozott tényállás-kiegészítés kapcsán a Kúria rámutat a következőkre:

Önmagában annak, hogy a vádlott munkáját közvetlenül meghatározó szabályozók között a munkaköri leírása utal a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról rendelkező 1996. évi XLIII. törvényre (helyes rövidítése: Hszt.), valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendeletre, a vádlott szolgálati kötelmei szempontjából nincs jelentősége. Ezek a jogi normák ugyanis attól függetlenül kötelezőek a vádlottra, mint a rendőrség hivatásos állományú tagjára, hogy az ezekre történő utalást a munkaköri leírás tartalmazza-e, ahogy annak sincs jelentősége, hogy az eljáró bíróságok ezt a tényt a történeti tényállásban rögzítik-e. Az e jogi normákban foglalt kötelemények olyan általános hatályú kötelezettségek, amelyek a konkrét (vezényelt vagy vezényléses formában ellátott) szolgálatra mindenkor irányadóak, ennél fogva nem tekinthetők olyan különös szolgálati kötelelemnek, amelyek megsértése a Btk. 438. § (1) bekezdése (vagy korábban az 1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdése) szerinti szolgálati vétség megállapítását megalapozná.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a vádlott 2011. december 28. napján 8 órától 20 óráig gépkocsizó járőrszolgálatot látott el, ezen belül szolgálati feladata az volt, hogy a 8 óra 30 perc és 10 óra 30 perc közötti időben ... település külterületén a ... főútvonal meghatározott kilométer-szelvényében, majd 14 óra 15 perctől 15 óra 30 percig ... belterületén sebességmérést végezzen.

A tényállás rögzíti azt is, hogy az eligazítás 8 óra 20 perckor ért véget, ezt követően a vádlott a szolgálati feladat ellátásához szükséges eszközöket a gépjárműbe helyezte, és 8 óra 30 perckor elhagyta a kapitányság épületét, és a sebességmérés helyszínét elérve a szolgálati feladatát 8 óra 55 perckor kezdte meg; ezt a körülményt azonban sem előzetesen az induláskor, sem a megérkezést követően nem jelezte az ügyeletnek.

A tényállás szerint emellett a csornai szolgálati helyen nem kezdte meg a sebességmérést 14 óra 15 perckor, hanem 14 óra 21 perckor technikai szünetet kért, és a szolgálati feladat teljesítéséhez 14 óra 36 perckor fogott hozzá.

A reggeli órákban megvalósult cselekménnyel kapcsolatban az első fokon eljáró bíróság sem látta kétséget kizáró módon bizonyítottanak, hogy a vádlott neki felróható módon indult és érkezett késve a szolgálati helyére; ezzel kapcsolatban a vádlott terhére azt róta, hogy a szolgálati feladat megkezdésének késedelméről sem a elindulásakor, sem útközben, sem a helyszínre történő megérkezésekor nem értesítette az erre illetékes személyt.

A tényállás második részében írt cselekménnyel kapcsolatban pedig azt is a terhelt terhére rótták az első fokon eljáró bíróság a késedelemről szóló tájékoztatás elmulasztásán túl, hogy a 14 óra 15 perckor megkezdődő szolgálat időpontjához mérten a technikai szünetet csak 14 óra 21 perckor kérte, így 14 óra 15 perc és 14 óra 21 perc között nem teljesítette feladatát.

Az így megállapított tényállás ugyan helytálló és ekként irányadó, azonban ezeket a vádlotti mulasztásokat tévesen értékelte a törvényszék olyannak, amelyekkel a vádlott a szolgálatra vonatkozó rendelkezést - egyéb módon - súlyosan megszegte, és tévesen minősítette a vádlotti cselekményeket 2 rendbeli szolgálatban köteleességszegés vétségének.

Ahogy arra a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa helyesen rá is mutatott: az állandó bírói gyakorlat szerint a szolgálatban köteleességszegés vétségének törvényi tényállása szerinti IV. fordulata akkor valósul meg, ha a köteleességszegés súlya és jellege eléri a törvényi tényállás első három fordulatában nevesített kötelemszegés mértékét.

Eszerint a vádlotti mulasztás akkor minősülne bűncselekménynek, ha annak súlya és jellege azonos lenne azzal, mintha a szolgálatban elaludt vagy szeszes italt, kábítószer vagy más kábító hatású anyagot vagy szert fogyasztott volna, vagy rendeltetési helyét elhagyta volna.

Helytállóan mutatott rá az ítéltábla arra is, hogy a vétség törvényi tényállás szerinti IV. fordulata jelentési kötelezettség megszegésével (elmulasztásával) csak akkor valósul meg, ha az adott szolgálatra vonatkozó valamely különös rendelkezés maga keletkeztetett jelentési kötelezettséget.

Ekként tehát az általános jelentési kötelezettség [a Rendőrség Szolgálati Szabályzatának 89. § (1) bekezdés a) pontja] megszegése nem értékelhető a Btk. 438. § (1) bekezdés, illetőleg az 1978. évi IV. törvény 348. § (1) bekezdés IV. fordulatába ütközőnek.

Emellett a teljesség kedvéért a Kúria rámutat arra is, hogy bár a vád tárgyává tett cselekmények elkövetésének idején hatályban volt 1978. évi IV. törvény 350. § (1) bekezdése szerint az, aki fontos szolgálati ügyben kellő időben nem tett jelentést, vagy valótlan jelentést tett, elkövette a jelentési kötelezettség elmulasztásának vétségét, és egy évig terjedő szabadságvesztéssel volt büntethető. Azonban a másodfokú határozat meghozatalakor és jelenleg is hatályos Btk. 440. § (1) bekezdése szerint a jelentés elmaradása fontos szolgálati ügyben is csak akkor minősül a jelentési kötelezettség megszegése vétségének, ha az a szolgálatra jelentős

hátrány veszélyével jár. Miután azonban ilyen jelentős hátrányra utaló körülményt sem a vádirat, sem a bíróságok által megállapított tényállás nem tartalmaz, és a Btk. 2. § (2) bekezdésére tekintettel e cselekmény kapcsán az utóbbi törvény alkalmazásának lenne helye, a vádlott bűnössége e bűncselekményben sem lenne megállapítható.

Helytálló a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának azon álláspontja is, hogy az ugyanazon szolgálat alatt kötelességszegésekkel elkövetett cselekmények megállapításuk esetén sem alkotnak bűnhalmazatot, hanem a folytatólagosság egységébe tartoznak; ekként helytállóan mentette fel a vádlottat a folytatólagosan elkövetett szolgálatban kötelességszegés vétségének vádja alól.

Miután az ügyészi másodfellebbezés nem vezetett eredményre, a Kúria a Be. 397. §-a alapján a másodfokú ítéletet helybenhagyta.

A fellebbezés kizártságára vonatkozó rendelkezés a Be. 3. § (4) bekezdésén, a felülvizsgálat kizártságára vonatkozó rendelkezés pedig a Be. 416. § (4) bekezdésén alapul.

Budapest, 2014. szeptember 16.

Dr. Mészár Róza s. k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s. k. előadó bíró, Dr. Csák Zsolt s. k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának 6.Kbf.35/2013/4. számú ítélete a Kúria Bhar.I.783/2014/3. számú végzése folytán 2014. szeptember 16. napján jogerős.

Dr. Mészár Róza s. k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

AIné írnok